

Załącznik 7 - Plan działań łagodzących oraz monitoringowych dla robót interwencyjnych i ratunkowych

W Załączniku nr 7 do Planu Zarządzania Środowiskiem dla *Kontraktu na roboty 2B.2/1 Ochrona przeciwpowodziowa doliny rzeki Biała Łądecka i potoku Morawa (ochrona bierna)* wprowadzonym Aneksem nr 2 do PZŚ dla tego Kontraktu przedstawiono działania łagodzące negatywne oddziaływania na środowisko, stanowiące wytyczne dla Wykonawcy w ramach *w/w Kontraktu* w trakcie prowadzenia robót wprowadzonych do Kontraktu Poprawką z dnia 5.11.2024 r. (Poprawka nr 1).

Plan działań łagodzących tam, gdzie to okaże się konieczne będzie wykonywany przy uwzględnieniu Polityki Banku Światowego wyrażonej w Podręczniku Operacyjnym Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły, polityką operacyjną Banku Światowego OP.4.12 oraz z uwzględnieniem Planu Pozyskania Nieruchomości i we współpracy z zespołem wdrażającym ten Plan. Warunek związany z omawianiem wdrażania PZŚ podczas spotkań roboczych i na Radach Budowy (poz. 98) dotyczy także Inżyniera i JRP.

W poniższej tabeli kolumnę *Efekt realizacji i ewentualne rekomendacje na kolejne okresy* wypełniać będzie Wykonawca. Działania te już są realizowane w ramach podstawowego Kontraktu, jednak w wyniku powodzi jaka wystąpiła w dn. 15.09.2025 r. w dolinie Białej Łądeckiej, działania te będą kontynuowane w miejscach prowadzenia robót ratunkowych i zabezpieczających.

Sposób monitoringu, okres i częstotliwość monitoringu oraz realizacji działań jest analogiczny jak dla działań określonych w Zał. 2 do PZŚ.

LP.	Zagadnienie	Miejsce	Treść warunku dla robót ratunkowych i interwencyjnych prowadzonych po 15.09.2024 r. Działania łagodzące i monitoringowe	Efekt realizacji i ewentualne rekomendacje na kolejne okresy	Podmiot odpowiedzialny
WYMAGANIA OGÓLNE					
01 – WYMAGANIA ZWIĄZANE Z LOKALIZACJĄ, OGRANICZENIEM POWIERZCHNI MIEJSC ZAJĘĆ CZASOWYCH I ICH ORGANIZACJĄ					
1.	Ochrona powierzchni ziemi i krajobrazu	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	<p>Ograniczenie zajęć terenów i przekształceń powierzchni ziemi</p> <p>W celu ograniczenia zajęć i przekształceń powierzchni ziemi w trakcie realizacji Zadania należy stosować następujące zasady:</p> <p>a) należy ograniczyć do niezbędnego minimum zajęcia terenów oraz przekształcenia powierzchni ziemi podczas wszelkiego typu prac prowadzonych w związku z realizacją Zadania, lokalizację miejsc o których mowa w ppkt. a. należy wyprzedzająco uzgodnić z zespołem ekspertów środowiskowych Wykonawcy. Uzgodnienie należy przekazać do akceptacji Inżyniera przed realizacją prac.</p>	wypełnia Wykonawca	Wykonawca
2.	Ochrona powierzchni ziemi i krajobrazu	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	<p>Wyznaczenie miejsc obsługi pojazdów</p> <p>Miejsca przeznaczone do obsługi pojazdów, maszyn i urządzeń (w tym miejsca garażowania, tankowania, obsługi technicznej itp.) należy wyznaczyć <u>wyłącznie</u> na terenach odpowiednio przystosowanych do tego celu dot. placów technologicznych.</p>	wypełnia Wykonawca	Wykonawca

LP.	Zagadnienie	Miejsce	Treść warunku dla robót ratunkowych i interwencyjnych prowadzonych po 15.09.2024 r. Działania łagodzące i monitoringowe	Efekt realizacji i ewentualne rekomendacje na kolejne okresy	Podmiot odpowiedzialny
02 – WYMAGANIA DOTYCZĄCE WYKUPÓW I ODSZKODOWAŃ					
3.	Pozyskanie nieruchomości	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	Zasady związane z zajęciami czasowymi Zajęcia czasowe realizowane będą na zasadach dobrowolności, z poszanowaniem praw właścicieli i użytkowników nieruchomości.	wypełnia Wykonawca	Zamawiający, Wykonawca
4.	Pozyskanie nieruchomości	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	Mechanizm składania skarg i wniosków Zastrzeżenia i uwagi do Planu Pozyskania Nieruchomości oraz wszelkie zastrzeżenia dotyczące realizacji tego Planu zgodnie z prawem polskim są kwalifikowane jako skargi i wnioski (ang. Grievance Redressal Mechanism). Mechanizm ten obejmuje także składanie i zarządzanie wszelkimi skargami, jakie mogą zostać złożone w toku realizacji projektu przez osoby i podmioty objęte jakimkolwiek jego wpływem (dotyczące m.in. wykupów nieruchomości, zajęć czasowych nieruchomości i odszkodowań). Szczegółowo zagadnienie to omówione zostało w POM dla Projektu OPDOW ¹ .	wypełnia Wykonawca	Zamawiający
03 - WYMAGANIA DOTYCZĄCE GOSPODAROWANIA MASAMI ZIEMNYMI					
5.	Ochrona wód i gleb	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	Postępowanie z gruntami i osadami pochodzącymi z terenu budowy Grunty i osady wydobyte z koryta w trakcie prowadzenia prac i wyłącznie z miejsc prowadzenia prac określonych w dokumentacji projektowej, należy w pierwszej kolejności zagospodarować na terenie budowy.	wypełnia Wykonawca	Wykonawca

¹ <http://odrapcu2019.odrapcu.pl/>

LP.	Zagadnienie	Miejsce	Treść warunku dla robót ratunkowych i interwencyjnych prowadzonych po 15.09.2024 r. Działania łagodzące i monitoringowe	Efekt realizacji i ewentualne rekomendacje na kolejne okresy	Podmiot odpowiedzialny
			<p>Ilości gruntów i osadów, które nie dają się zagospodarować w granicach terenu budowy należy zagospodarować zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz dokumentacją projektową.</p> <p>Grunty i osady, w których stwierdzone zostaną przekroczenia dopuszczalnych stężeń substancji (zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi gospodarki odpadami i ochrony środowiska), należy traktować jako odpad i przekazać podmiotom posiadającym stosowne zezwolenie na ich dalsze zagospodarowanie (zgodnie z ew. stwierdzonym poziomem zanieczyszczeń).</p> <p>Sposób postępowania z gruntami i osadami należy przedstawić w <i>Planie gospodarowania gruntami</i> opracowanym przez Wykonawcę i przekazanym do akceptacji Inżyniera przed rozpoczęciem robót ziemnych.</p> <p>W <i>Planie gospodarowania gruntami</i> należy ująć m.in. następujące zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Określenie zakresu prac związanych z wydobywaniem osadów z koryta rzeki, b) Określenie metodyki badań gruntów i osadów, c) Technologia i sposób planowanego wydobycia osadów z koryta rzeki, d) Opis możliwych sposobów utylizacji wydobytego materiału i miejsc jego tymczasowego składowania, e) Opis środowiskowych skutków potencjalnie związanych z wydobywaniem osadów, f) Określenie sposobu postępowania z wydobytymi osadami w obrębie Terenu Budowy uwzględniając minimalizację skutków środowiskowych, g) Określenie obszarów, które ze względów środowiskowych (np. miejsca występowania objętych ochroną gatunków, siedlisk przyrodniczych) nie mogą zostać zajęte jako miejsca 		

LP.	Zagadnienie	Miejsce	Treść warunku dla robót ratunkowych i interwencyjnych prowadzonych po 15.09.2024 r. Działania łagodzące i monitoringowe	Efekt realizacji i ewentualne rekomendacje na kolejne okresy	Podmiot odpowiedzialny
			<p>tymczasowego zajęcia na potrzeby postępowania z wydobytymi osadami, np. miejsca przeładunku,</p> <p>h) Określenie metod dopuszczalnego dalszego zagospodarowania wydobytych gruntów, zgodnie z dokonaną klasyfikacją gruntów i osadów na podstawie przeprowadzonego badania ich jakości.</p> <p>Sposób postępowania z gruntami sklasyfikowanymi jako odpad należy także przedstawić w <i>Planie gospodarowania odpadami</i> opracowanym przez Wykonawcę i przekazanym do akceptacji Inżyniera przed rozpoczęciem robót (zgodnie z poz. 43 Zał. 1 PZŚ).</p>		
6.	Ochrona wód i gleb	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	<p>Badania jakości (stanu zanieczyszczenia) wydobytych gruntów i osadów na obszarze realizacji Zadania</p> <p>Wykonawca przeprowadzi kontrolne badania i ustali jakość gruntów i osadów w korytach cieków, zgodnie z obowiązującymi przepisami (zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach i odpowiednimi aktami wykonawczymi do ustawy), planowanymi do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zagospodarowania w granicach terenu budowy lub • usunięcia poza granice terenu budowy. <p>Celem badań jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ustalenie możliwości wykorzystania gruntów i osadów w obrębie terenu budowy (w przypadku potwierdzenia braku zanieczyszczenia substancjami niebezpiecznymi); • ustalenie dopuszczalnych sposobów postępowania z zanieczyszczonymi gruntami i osadami. <p>W obrębie odcinków koryta, na których zgodnie z dokumentacją projektową planowane jest usunięcie materiału z dna rzeki, należy z każdego odcinka o długości ok. 50 m pobrać 4 – 5 próbek z powierzchniowej 5 cm warstwy osadów oraz tyle samo próbek gruntu. Analizy próbek zrealizowane zostaną przez akredytowane do tego rodzaju badań laboratorium, zaakceptowane przez Inżyniera. Przed rozpoczęciem badań Wykonawca przedstawi Inżynierowi do akceptacji</p>	wypełnia Wykonawca	Wykonawca

LP.	Zagadnienie	Miejsce	Treść warunku dla robót ratunkowych i interwencyjnych prowadzonych po 15.09.2024 r. Działania łagodzące i monitoringowe	Efekt realizacji i ewentualne rekomendacje na kolejne okresy	Podmiot odpowiedzialny
			<i>Plan Gospodarowania gruntami</i> , który zawierać będzie m.in. metodykę planowanych działań.		
7.	Ochrona wód i gleb	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	Wymagania dla gruntów i kruszyw pochodzących spoza terenu budowy Grunty (w tym masy ziemne) i kruszywa wykorzystywane do robót budowlanych, a pochodzące spoza terenu budowy, powinny spełniać wymogi w zakresie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi (zgodne z Prawem ochrony środowiska i jego aktami wykonawczymi), a także w zakresie wszelkich innych obowiązujących przepisów i norm.	wypełnia Wykonawca	Wykonawca
04 - ZASADY POSTĘPOWANIA Z HUMUSEM I REKULTYWACJI TERENÓW ZAJĘĆ CZASOWYCH					
8.	Ochrona powierzchni ziemi i krajobrazu	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	Ochrona warstwy urodzajnej gleby (humusu) Przed przystąpieniem do zasadniczych prac niwelacyjnych i ziemnych z miejsc, w obrębie, których mogłoby dojść do degradacji istniejącej warstwy humusu (gleby urodzajnej), należy: a) zebrać humus, a następnie składować go w przyzmach, b) przyzmy należy uformować z zachowaniem zasad bezpieczeństwa (nachylenie skarp przyzmy powinno zapewniać stabilność przyzmy i bezpieczne warunki prowadzenia robót), c) miejsca składowania humusu należy wyprzedzająco uzgodnić z ekspertami zespołu środowiskowego Wykonawcy i przekazać do akceptacji Inżyniera,	wypełnia Wykonawca	Wykonawca

LP.	Zagadnienie	Miejsce	Treść warunku dla robót ratunkowych i interwencyjnych prowadzonych po 15.09.2024 r. Działania tagodzące i monitoringowe	Efekt realizacji i ewentualne rekomendacje na kolejne okresy	Podmiot odpowiedzialny
			przemy humusu należy składować w przyzmach zabezpieczonych przed zniszczeniem, rozjeżdżaniem, zanieczyszczeniem oraz możliwością spływu do rzek i potoków.		
9.	Ochrona powierzchni ziemi i krajobrazu	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	<p>Ochrona i wykorzystanie humusu pochodzącego z miejsc występowania chronionych gatunków roślin</p> <p>Przemy humusu pochodzącego z miejsc występowania chronionych gatunków roślin lub obszarów siedlisk przyrodniczych należy odpowiednio oznakować, a następnie wykorzystać do odtwarzania warstwy urodzajnej gleby w obszarach pierwotnego występowania chronionych gatunków roślin i siedlisk przyrodniczych lub ich bezpośredniego sąsiedztwa.</p> <p>W zakresie powyższego działania Wykonawca opracuje <i>Szczegółowy Plan Zapewnienia Jakości</i>, w którym określi m.in. miejsca zebrania i składowania humusu z miejsc występowania chronionych gatunków roślin lub obszarów siedlisk przyrodniczych, a także planowane obszary jego ponownego wykorzystania.</p>	wypełnia Wykonawca	Wykonawca
10.	Ochrona powierzchni ziemi i krajobrazu	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	<p>Odtworzenie warstwy urodzajnej gleby (humusu) i rekultywacja terenu</p> <p>Po zakończeniu prac budowlanych należy:</p> <ol style="list-style-type: none"> wykorzystać humus do odtworzenia warstwy urodzajnej gleby w miejscach określonych w dokumentacji projektowej oraz w miejscach zajęć czasowych, wykonać zabiegi wspomagające odtworzenie terenów zieleni (w tym obsiew rodzimymi mieszkami traw oraz nasadzenia rodzimych gatunków drzew i krzewów). <p>Działania opisane powyżej należy wykonać pod nadzorem ekspertów botanika i dendrologa, obejmującym m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> uzgodnienie dokładnych terminów prac; 	wypełnia Wykonawca	Wykonawca

LP.	Zagadnienie	Miejsce	Treść warunku dla robót ratunkowych i interwencyjnych prowadzonych po 15.09.2024 r. Działania łagodzące i monitoringowe	Efekt realizacji i ewentualne rekomendacje na kolejne okresy	Podmiot odpowiedzialny
			<p>b) uzgodnienie szczegółowej lokalizacji miejsc ponownego wykorzystania humusu pochodzącego z miejsc występowania chronionych gatunków roślin lub obszarów siedlisk przyrodniczych,</p> <p>c) uzgodnienie składu gatunkowego i proporcji ilościowych mieszanek nasion planowanych do obsiewu;</p> <p>d) uzgodnienie składu gatunkowego i proporcji ilościowych gatunków drzew i krzewów planowanych do nasadzeń;</p> <p>e) uzgodnienie warunków przygotowania gleby i sadzonek;</p> <p>f) uzgodnienie zasad pielęgnacji odtwarzanych terenów zieleni;</p> <p>g) <u>przekazanie wyników ww. uzgodnień do akceptacji Inżyniera;</u></p> <p>nadzór nad wykonywaniem zabiegów wspomagających odtworzenie terenów zieleni oraz nadzór nad pielęgnacją tych terenów (do końca Okresu Zgłaszania Wad).</p>		
05 - WYMAGANIA DOTYCZĄCE WYCINEK, OCHRONY DRZEW I KRZEWÓW					
11.	Ochrona zieleni i krajobrazu	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	<p>Okresy i zasady prowadzenia wycinki drzew i krzewów</p> <p>Wycinkę drzew i krzewów w okresie od 1 marca do 31 sierpnia prowadzić pod nadzorem specjalisty ornitologa, który przed jej wykonaniem dokona oględzin drzew i krzewów pod kątem obecności ptaków, a w przypadku potwierdzenia ich występowania – wskaże dopuszczalny termin prowadzenia wycinki. W pozostałym okresie (od 1 września do końca lutego) ww. nadzór nie jest wymagany.</p>	wypełnia Wykonawca	Wykonawca

LP.	Zagadnienie	Miejsce	Treść warunku dla robót ratunkowych i interwencyjnych prowadzonych po 15.09.2024 r. Działania łagodzące i monitoringowe	Efekt realizacji i ewentualne rekomendacje na kolejne okresy	Podmiot odpowiedzialny
12.	Ochrona zieleni i krajobrazu	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	<p>Kontrole ekspertów środowiskowych przed przeprowadzeniem wycinki drzew i krzewów</p> <p>Wycinkę drzew o pierśnicy ponad 40 cm należy wykonywać wyłącznie pod warunkiem wcześniejszego skontrolowania przez ekspertów ornitologa, entomologa i chiropterologa – czy nie stanowią siedliska chronionych gatunków zwierząt - ptaków, chrząszczy saprofitycznych, nietoperzy. Kontrolę należy przeprowadzić nie więcej niż 7 dni przed planowanym terminem wycinki.</p> <p>W przypadku stwierdzenia obecności chronionych gatunków zwierząt, termin i warunki wycinki drzew należy uzgodnić z ww. ekspertami. Wycinkę prowadzić pod nadzorem ww. ekspertów.</p> <p>Wykonawca o ile będzie to konieczne - adekwatnie do wyników przeprowadzonej kontroli uzyska niezbędne zezwolenia na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do chronionych gatunków zwierząt wydawane na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia o ochronie przyrody.</p>	wypełnia Wykonawca	Wykonawca
13.	Ochrona zieleni i krajobrazu	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	<p>Zasady prowadzenia prac w obrębie korzeni drzew i krzewów</p> <p>Roboty w obrębie brył korzeniowych drzew i krzewów należy prowadzić wyłącznie ręcznie z zachowaniem następujących warunków: nie odcinać korzeni szkieletowych, wykupu nie wykonywać bliżej niż 1,5-2 m od pnia, maksymalnie skrócić okres narażenia korzeni na przesuszenie.</p>	wypełnia Wykonawca	Wykonawca
14.	Ochrona zieleni i krajobrazu	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	<p>Profilaktyczne podcięcie konarów i gałęzi narażonych na uszkodzenia</p>	wypełnia Wykonawca	Wykonawca

LP.	Zagadnienie	Miejsce	Treść warunku dla robót ratunkowych i interwencyjnych prowadzonych po 15.09.2024 r. Działania łagodzące i monitoringowe	Efekt realizacji i ewentualne rekomendacje na kolejne okresy	Podmiot odpowiedzialny
			Konary i gałęzie nieprzewidzianych do wycinki drzew – narażone na uszkodzenia w związku z prowadzeniem robót należy profilaktycznie odciąć, lub przyciąć pod nadzorem i zgodnie z zaleceniami eksperta-dendrologa, należy jednak w miarę możliwości pozostawić te konary, które tworzą ocienione strefy w korycie rzeki.		
15.	Ochrona zieleni i krajobrazu	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	Zabezpieczenie drzew narażonych na uszkodzenia Przed rozpoczęciem prac budowlanych pnie drzew nieprzeznaczonych do wycinki, a narażonych na uszkodzenia mechaniczne należy odeskować na wysokość 2-3 m od poziomu gruntu (dolna część desek opierać się ma na podłożu). Pomiędzy odeskowaniem i powierzchnią pnia drzewa należy umieścić elastyczny materiał (np. grube maty słomiane), zabezpieczający pień przed otarciem przez odeskowanie. Odeskowanie należy przymocować do pnia (np. opaskami z drutu lub taśmą stalową), w sposób niepowodujący okaleczania drzewa. W okresie realizacji prac należy systematycznie kontrolować stan zabezpieczeń i usuwać ew. uszkodzenia. W przypadku występowania na pniu cennych gatunków mszaków i/lub porostów, drzewa należy zabezpieczyć w sposób niezagrażający osobnikom gatunków chronionych pod nadzorem odpowiedniego eksperta z nadzoru przyrodniczego.	wypełnia Wykonawca	Wykonawca
16.	Ochrona zieleni i krajobrazu	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	Działania pielęgnacyjne w przypadku uszkodzenia drzew i krzewów W przypadku uszkodzenia nadziemnych części drzew i krzewów, w trakcie prowadzenia robót, należy niezwłocznie przeprowadzić odpowiednie działania pielęgnacyjne pod nadzorem eksperta dendrologa.	wypełnia Wykonawca	Wykonawca

LP.	Zagadnienie	Miejsce	Treść warunku dla robót ratunkowych i interwencyjnych prowadzonych po 15.09.2024 r. Działania łagodzące i monitoringowe	Efekt realizacji i ewentualne rekomendacje na kolejne okresy	Podmiot odpowiedzialny
17.	Ochrona zieleni i krajobrazu	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	Bieżący nadzór eksperta dendrologa nad prowadzeniem robót W trakcie prowadzenia prac należy zapewnić bieżący nadzór eksperta dendrologa, który określać będzie szczegółowy sposób postępowania i zabezpieczenia drzew nieprzeznaczonych do wycinki, których system korzeniowy może być narażony na uszkodzenie w wyniku prowadzenia prac.		Wykonawca
06 - WYMAGANIA DOTYCZĄCE ZAPOBIEGANIOM POWSTAWANIU ZANIECZYSZCZEŃ I EMISJI DO ŚRODOWISKA					
18.	Ochrona środowiska gruntowo-wodnego	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	Zapobieganie i działania związane z przedstawianiem się zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego Zrealizować prace w sposób ograniczający ryzyko przedstawiania się jakichkolwiek zanieczyszczeń, szczególnie ropopochodnych, do środowiska gruntowo-wodnego. W przypadku ewentualnego rozlewu substancji ropopochodnych należy przestrzegać następujących zasad postępowania: a) wycieki niezwłocznie usunąć, a zanieczyszczone warstwy gleby niezwłocznie usunąć i zagospodarować zgodnie z obowiązującymi przepisami; miejsca objęte wyciekami substancji ropopochodnych przywrócić do stanu pierwotnego.	wypełnia Wykonawca	Wykonawca
19.	Ochrona wód i gleby	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	Ograniczanie rozprzestrzenienia się zanieczyszczeń ropopochodnych W przypadku emisji zanieczyszczeń ropopochodnych do wód należy natychmiastowo podjąć działania zapobiegające rozprzestrzenieniu się zanieczyszczeń i bezzwłocznie usunąć zanieczyszczenia z powierzchni wody.	wypełnia Wykonawca	Wykonawca

<i>LP.</i>	<i>Zagadnienie</i>	<i>Miejsce</i>	<i>Treść warunku dla robót ratunkowych i interwencyjnych prowadzonych po 15.09.2024 r.</i> <i>Działania łagodzące i monitoringowe</i>	<i>Efekt realizacji i ewentualne rekomendacje na kolejne okresy</i>	<i>Podmiot odpowiedzialny</i>
20.	Ochrona wód i gleby	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	Zasady parkowania sprzętu budowlanego i transportowego Miejsca parkowania maszyn i pojazdów po zakończeniu pracy należy zabezpieczyć przed przedostawaniem się zanieczyszczeń do gleb i wód (na wypadek wycieku, awarii pojazdów i maszyn), w tym miejsca te należy wyposażać w odpowiednie stanowiska z sorbentem.	wypełnia Wykonawca	Wykonawca
21.	Ochrona wód i gleby	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	Ochrona przez zanieczyszczeniem środowiska gruntowo-wodnego Zaplecza budowy, place technologiczne, miejsca składowania materiałów budowlanych zorganizować na terenie utwardzonym lub na terenie zabezpieczonym przed przedostaniem się substancji ropopochodnych do środowiska gruntowo-wodnego. Oleje, smary i inne substancje niebezpieczne przechowywać w szczelnych pojemnikach, w miejscu zabezpieczonym przed dostępem osób trzecich.	wypełnia Wykonawca	Wykonawca
22.	Ochrona wód i gleby	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	Środki do neutralizacji wycieków Na terenie budowy (szczególnie w miejscach obsługi pojazdów, maszyn, miejscach do tankowania, obsługi technicznej itp.) Wykonawca zapewni środki do neutralizacji ewentualnych wycieków i odpadów (np. sorbenty hydrofobowe, biopreparaty, hydrofobowe maty sorpcyjne w arkuszach lub rolkach, poduszki i rękawy sorpcyjne). Należy zapewnić stosowną ilość ww. środków (np. sorbentów), odpowiednich do zastosowania na powierzchniach stałych i powierzchni wody.	wypełnia Wykonawca	Wykonawca

LP.	Zagadnienie	Miejsce	Treść warunku dla robót ratunkowych i interwencyjnych prowadzonych po 15.09.2024 r. Działania łagodzące i monitoringowe	Efekt realizacji i ewentualne rekomendacje na kolejne okresy	Podmiot odpowiedzialny
23.	Ochrona wód i gleby	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	Posiadanie zapór przeciwozlewowowych na wodzie W obszarze realizacji Zadania należy zapewnić stosowną ilość zapór przeciwozlewowowych na wodzie, niezbędnych do wykorzystania w przypadku niekontrolowanych wycieków substancji ropopochodnych.	wypełnia Wykonawca	Wykonawca
24.	Ochrona powietrza	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	Ograniczanie emisji zanieczyszczeń do powietrza Ograniczenie pylenia z placu budowy i dróg realizować poprzez: a) systematyczne porządkowanie placu budowy, b) zraszanie pyłących powierzchni dróg, c) stosowanie szczelnych plandek na samochodach przewożących materiały mogące powodować pylenie podczas transportu, d) inne działania zapobiegające zanieczyszczeniu lokalnych dróg piaskiem i błotem, przemieszczanym przez pojazdy, e) zraszanie powierzchni wewnętrznych dróg technologicznych.	wypełnia Wykonawca	Wykonawca
25.	Ochrona przed hałasem	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	Ograniczanie emisji w pobliżu terenów chronionych akustycznie Prace prowadzone w pobliżu terenów chronionych akustycznie realizować wyłącznie w godzinach 6.00 – 20.00, ewentualne wyjątki od tej reguły muszą wynikać wyłącznie ze specyfiki technologicznej realizacji danego rodzaju robót i być związane z zapewnieniem należytej jakości robót.	wypełnia Wykonawca	Wykonawca
26.	Ochrona przed hałasem	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	Ograniczenie hałasu poprzez odpowiednie technologie i organizację robót Stosować jak najmniej uciążliwe pod względem akustycznym technologie prowadzenia robót budowlanych, zachować dobrą	wypełnia Wykonawca	Wykonawca

LP.	Zagadnienie	Miejsce	Treść warunku dla robót ratunkowych i interwencyjnych prowadzonych po 15.09.2024 r. Działania łagodzące i monitoringowe	Efekt realizacji i ewentualne rekomendacje na kolejne okresy	Podmiot odpowiedzialny
			organizację pracy, prawidłową eksploatację sprzętu i utrzymywać go w należytym stanie technicznym.		
27.	Ochrona gleb, wód powierzchniowych i powietrza/ ochrona przed hałasem	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	<p>Zapewnienie wykorzystania w pełni sprawnego sprzętu</p> <p>Sprzęt wykorzystywany podczas prac budowlanych musi spełniać następujące warunki:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) być w pełni sprawny oraz spełniać wymogi dopuszczające go do użytku; b) rodzaj i stan techniczny sprzętu zastosowanego podczas budowy musi zapewnić ochronę gruntu, wód powierzchniowych i gruntowych przed zanieczyszczeniami oraz ochronę przed nadmierną emisją hałasu do środowiska; <p>należy sprawdzać stan techniczny pracujących maszyn budowlanych i transportowych, aby wyeliminować wycieki węglowodorów ropopochodnych do podłoża oraz do wód.</p>	wypełnia Wykonawca	Wykonawca
28.	Ochrona gleb, wód powierzchniowych	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	<p>Bieżąca kontrola i naprawy sprzętu</p> <p>Aдекватnie do potrzeby należy wykonywać niezbędne naprawy i konserwację eksploatowanych maszyn, tak aby nie dopuszczać do wystąpienia nieszczelności w układach hydraulicznych i paliwowych.</p>	wypełnia Wykonawca	Wykonawca
29.	Ochrona gleb, wód powierzchniowych i powietrza / ochrona przed hałasem	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	<p>Stosowanie sprzętu zapewniającego ochronę stanu sanitarnego powietrza</p> <p>Stosowany sprzęt i maszyny budowlane muszą spełniać następujące warunki w zakresie ochrony stanu sanitarnego powietrza:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) maszyny budowlane powinny posiadać nowoczesne jednostki napędowe z ograniczoną emisją spalin; b) poziom zanieczyszczeń emitowany przez pojazdy nie może przekraczać norm europejskich zawartych w Dyrektywie 	wypełnia Wykonawca	Wykonawca

LP.	Zagadnienie	Miejsce	Treść warunku dla robót ratunkowych i interwencyjnych prowadzonych po 15.09.2024 r. Działania łagodzące i monitoringowe	Efekt realizacji i ewentualne rekomendacje na kolejne okresy	Podmiot odpowiedzialny
			98/69/EC (& 2002/80/EC) - EURO IV i w Dyrektywie 2007/715/EC[13] - EURO V; rodzaj i stan techniczny sprzętu zastosowanego podczas budowy musi zapewnić ochronę przed przekroczeniem wartości dopuszczalnych w zakresie emisji pyłów i gazów do powietrza.		
30.	Ochrona gleb, wód powierzchniowych	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	Odpowiednie przechowywanie materiałów i sprzętu Należy przechowywać materiały i sprzęt w wyznaczonych miejscach, odpowiednio zabezpieczonych przed zanieczyszczeniem środowiska gruntowo-wodnego.	wypełnia Wykonawca	Wykonawca
31.	Ochrona gleb, wód powierzchniowych	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	Bezpieczne dla środowiska magazynowanie materiałów i surowców Przewidziane do wykorzystania w fazie realizacji materiały i substancje, należy magazynować w wydzielonych do tego miejscach, w sposób bezpieczny dla środowiska, w szczególności Wykonawca zapewni spełnienie poniższych warunków: a) składować materiały i surowce jak najdalej od koryta rzeki, b) magazynować materiały i surowce w odpowiednich pojemnikach, c) zastosować odpowiednie i właściwe zabezpieczenia materiałów sypkich do wykorzystania w fazie budowy przed ich wywiewaniem oraz nadmiernym pyleniem, w uzasadnionych przypadkach zadaszyć powierzchnie, na których składowane będą materiały budowlane, dla których istnieje ryzyko wypłukiwania substancji i ich ewentualnej infiltracji do gruntu.	wypełnia Wykonawca	Wykonawca
07 - WYMAGANIA DOTYCZĄCE POSTĘPOWANIA Z ODPADAMI					
32.	Ochrona powierzchni ziemi i krajobrazu	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	Zapobieganie pyleniu i rozwiewaniu frakcji lekkich Odpady powstałe w trakcie prowadzenia robót należy segregować i magazynować selektywnie w szczelnych pojemnikach lub w	wypełnia Wykonawca	Wykonawca

<i>LP.</i>	<i>Zagadnienie</i>	<i>Miejsce</i>	<i>Treść warunku dla robót ratunkowych i interwencyjnych prowadzonych po 15.09.2024 r.</i> <i>Działania łagodzące i monitoringowe</i>	<i>Efekt realizacji i ewentualne rekomendacje na kolejne okresy</i>	<i>Podmiot odpowiedzialny</i>
			wydzielonych i przystosowanych do tego celu miejscach, w warunkach zapobiegających pyleniu i rozwiewaniu frakcji lekkich oraz ich negatywnemu oddziaływaniu na środowisko.		
33.	Ochrona powierzchni ziemi i krajobrazu	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	Sposób postępowania z odpadami niebezpiecznymi Segregacje i magazynowanie odpadów niebezpiecznych prowadzić w wyznaczonych szczelnych pojemnikach ustawionych na terenie utwardzonym, oznakowanym i zabezpieczonym przed dostępem osób trzecich, do czasu ich przekazania podmiotom uprawnionym do dalszego zagospodarowania danego rodzaju odpadów.	wypełnia Wykonawca	Wykonawca
34.	Ochrona powierzchni ziemi i krajobrazu	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	Sposób postępowania z odpadami zawierającymi azbest Usuwanie i transport odpadów zawierających azbest wykonywać wyłącznie przez podmioty posiadające stosowne zezwolenia. W przypadku stwierdzenia odpadów niebezpiecznych zawierających azbest należy postępować zgodnie z zarządzeniami zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dn. 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. 2004 nr 71 poz. 649 z późn. zm.).	wypełnia Wykonawca	Wykonawca
35.	Ochrona wód i gleb	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	Zapewnienie odpowiednich warunków higienicznych w obrębie obszarów prac W obszarze realizacji prac należy zapewnić niezbędną liczbę toalet przenośnych oraz zapewnić przeszkolenie wszystkich pracowników w zakresie utrzymywania odpowiednich warunków higienicznych.	wypełnia Wykonawca	Wykonawca

LP.	Zagadnienie	Miejsce	Treść warunku dla robót ratunkowych i interwencyjnych prowadzonych po 15.09.2024 r. Działania łagodzące i monitoringowe	Efekt realizacji i ewentualne rekomendacje na kolejne okresy	Podmiot odpowiedzialny
8 – WYMAGANIA ZWIĄZANE Z ZAPOBIEGANIEM ROZPRZESTRZENIANIU SIĘ I LIKWIDACJĄ INWAZYJNYCH GATUNKÓW ROŚLIN					
36.	Ochrona przyrody ożywionej i bezpieczeństwa ludzi	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	<p>Utylizacja humusu i mas ziemnych pochodzących z miejsc występowania inwazyjnych gatunków roślin</p> <p>Humus pochodzący z miejsc występowania inwazyjnych gatunków roślin (barszcz Sosnowskiego/Mantegazziego, inwazyjne gatunki rdestowców) należy zutylizować poza obszarem prowadzenia robót w sposób niestwarzający zagrożenia ekspansji tych gatunków w nowej lokalizacji. Humus zanieczyszczony inwazyjnymi gatunkami roślin nie może być ponownie wykorzystywany do rekultywacji miejsc zajęć czasowych.</p> <p>Przed wywiezieniem gruntu w tym humusu zawierającego inwazyjne gatunki roślin z Terenu Budowy, Wykonawca przedstawi do akceptacji Inżyniera planowany sposób i miejsce przeprowadzenia utylizacji.</p>	wypełnia Wykonawca	Wykonawca
37.	Ochrona przyrody ożywionej i bezpieczeństwa ludzi	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	<p>Usuwanie inwazyjnych gatunków roślin</p> <p>Na obszarze realizacji prac należy w trakcie prowadzenia robót usuwać stwierdzone osobniki inwazyjnych gatunków roślin. Prace należy prowadzić pod bieżącym nadzorem eksperta botanika - fitosocjologa, który wskaże najbardziej skuteczną w danej lokalizacji metodę zwalczania poszczególnych gatunków roślin.</p>	wypełnia Wykonawca	Wykonawca
9 – OGÓLNE ZASADY PROWADZENIA PRAC W KORYTACH RZEK					
38.	Ochrona ekosystemu rzeki	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	<p>Wytyczne dot. technologii wykonywania prac</p> <p>Prace prowadzić w technologii „z ładu”. Dopuszcza się prowadzenie prac w korycie cieku wyłącznie przy braku możliwości prowadzenia</p>	wypełnia Wykonawca	Wykonawca

LP.	Zagadnienie	Miejsce	Treść warunku dla robót ratunkowych i interwencyjnych prowadzonych po 15.09.2024 r. Działania łagodzące i monitoringowe	Efekt realizacji i ewentualne rekomendacje na kolejne okresy	Podmiot odpowiedzialny
			prac z brzegu, w przypadku występowania np. technologii wykonywania robót, istniejącej infrastruktury, zabudowy, zadrzewień, występowania kolizji ze stanowiskami gatunków chronionych oraz miejsc występowania siedlisk przyrodniczych i cennych przyrodniczo okazów drzew.		
39.	Ochrona ekosystemu rzeki	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	<p>Wykorzystywanie bezpiecznych dla środowiska materiałów</p> <p>Do umocnienia skarp i dna cieku jako główny budulec wykorzystywać wyłącznie materiały naturalne, tj. faszyna, kieszka faszynowa, narzut kamienny. Inne materiały stosować wyłącznie w celu zabezpieczenia mostów oraz wykonania elementów bystrzy.</p> <p>Do umocnienia dna stosować narzut kamienny z kamieni o zróżnicowanej wielkości.</p> <p>Dla budowli będących konstrukcjami betonowymi (mury regulacyjne, mury leżące) wykończenie ich od strony widocznych powierzchni powinno być wykonane z kamienia naturalnego.</p>	wypełnia Wykonawca	Wykonawca
10 - WYMAGANIA ZWIĄZANE Z OCHRONĄ PRZYRODY OŻYWIONEJ					
40.	Ogólne zasady ochrony zasobów przyrody ożywionej	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	<p>Bieżące kontrole zespołu nadzoru przyrodniczego w okresie realizacji Zadania</p> <p>Roboty i inne prace wykonywane w okresie realizacji Zadania należy prowadzić pod bieżącym nadzorem zespołu ekspertów środowiskowych Wykonawcy (o którym mowa w poz. 91). Eksperti ci powinni, zgodnie ze specjalnością i rodzajem wykonywanych robót, m.in. przeprowadzać regularne inspekcje całego</p>	wypełnia Wykonawca	Wykonawca

LP.	Zagadnienie	Miejsce	Treść warunku dla robót ratunkowych i interwencyjnych prowadzonych po 15.09.2024 r. Działania łagodzące i monitoringowe	Efekt realizacji i ewentualne rekomendacje na kolejne okresy	Podmiot odpowiedzialny
			obszaru realizacji Zadania (nie rzadziej niż raz na miesiąc) i na bieżąco przekazywać swoje uwagi i zalecenia personelowi Wykonawcy odpowiedzialnemu za prowadzenie robót zgodnie z warunkami PZŚ. Z wykonanych inspekcji należy sporządzać pisemne notatki, załączane do comiesięcznych raportów z realizacji warunków PZŚ.		
41.	Ochrona ekosystemu rzeki	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	<p>Uzyskanie niezbędnych odstępstw od zakazów obowiązujących w stosunku do gatunków chronionych</p> <p>Wykonawca (o ile będzie to konieczne - adekwatnie do wyników przeprowadzonej inwentaryzacji przyrodniczej) uzyska niezbędne zezwolenia na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt wydawane na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia o ochronie przyrody). Projekt wniosku o wydanie odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt Wykonawca przekazuje wyprzedzająco do akceptacji Inżyniera.</p> <p>W przypadku uzyskania odpowiednich zezwoleń Wykonawca wykonuje czynności określone w decyzjach administracyjnych oraz sporządza wymagane, zgodnie z ich treścią sprawozdania z ich realizacji. Sprawozdania przekazywane są do Inżyniera na 30 dni przed terminem ich przekazania do organu wydającego odpowiednie zezwolenie.</p>	wypełnia Wykonawca	Wykonawca
42.	Ogólne zasady ochrony zasobów przyrody ożywionej	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	<p>Ograniczenie przypadkowej śmiertelności zwierząt</p> <p>W celu ograniczenia przypadkowej śmiertelności zwierząt w obrębie obszaru realizacji Zadania należy wdrożyć następujące zasady:</p> <p>a) w trakcie prowadzenia robót należy ograniczyć do niezbędnego minimum obecność dołów o stromych brzegach, do których mogłyby wpadać drobne zwierzęta. W wypadku ich powstania należy je regularnie kontrolować (nie rzadziej niż raz dziennie), pod kątem obecności zwierząt</p>	wypełnia Wykonawca	Wykonawca

LP.	Zagadnienie	Miejsce	Treść warunku dla robót ratunkowych i interwencyjnych prowadzonych po 15.09.2024 r. Działania łagodzące i monitoringowe	Efekt realizacji i ewentualne rekomendacje na kolejne okresy	Podmiot odpowiedzialny
			<p>(kontrole wykonywane przez eksperta herpetologa i teriologa). Uwięzione zwierzęta uwolnić do miejsc, gdzie nie będą zagrożone,</p> <p>b) Przed zasypaniem wykopów sprawdzić obecność/nieobecność zwierząt, a przypadkowo pochwycone w wykopie uwolnić w najbliższe bezpieczne im miejsce,</p> <p>c) stosować zabezpieczenia studzienek, wykopów, kolektorów etc. przed możliwością wpadania do nich drobnych ssaków, płazów i gadów. Na wypadek przedostania się zwierząt w obręb tych obiektów powinny być one tak skonstruowane, by możliwe było samodzielne wydostanie się z nich zwierząt,</p> <p>d) w przypadkach kiedy zwierzęta uwięzione w ww. obiektach nie potrafią się samodzielnie z nich wydostać należy je w bezpieczny sposób wyciągnąć i przenieść poza obręb obszaru robót,</p> <p>przenoszenie zwierząt należy wykonywać pod nadzorem eksperta herpetologa lub eksperta teriologa, zespołu przyrodników</p> <p>Wykonawcy, posiadającego doświadczenie w postępowaniu w takich przypadkach.</p>		
43.	Ogólne zasady ochrony zasobów przyrody ożywionej	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	<p>Uwzględnienie uwarunkowań wynikających z istnienia obszarów chronionych</p> <p>W trakcie robót budowlanych Wykonawca jest zobowiązany do przestrzegania norm, zakazów i wskazań oraz respektowania ograniczeń wynikających z istnienia obszarów i obiektów utworzonych na podstawie Ustawy o ochronie przyrody.</p>	wypełnia Wykonawca	Wykonawca
44.	Ochrona ekosystemu rzeki	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	<p>Powiadamanie eksperta ichtiologa w przypadku zagrożenia dla ryb</p> <p>W przypadku obserwacji w rzece w rejonie prowadzonych robót ryb śniętych lub wykazujących objawy niedotlenienia (upośledzenie ruchu</p>	wypełnia Wykonawca	Wykonawca

LP.	Zagadnienie	Miejsce	Treść warunku dla robót ratunkowych i interwencyjnych prowadzonych po 15.09.2024 r. Działania łagodzące i monitoringowe	Efekt realizacji i ewentualne rekomendacje na kolejne okresy	Podmiot odpowiedzialny
			– pływanie na boku) należy bezwzględnie przerwać prace i niezwłocznie poinformować o tym fakcie eksperta ichtiologa.		
45.	Ochrona ichtiofauny	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	<p>Wyprzedzające odłowy ryb i minogów ze stref prowadzenia prac</p> <p>Na odcinkach przewidzianych do prowadzenia prac budowlanych, w szczególności budowy czasowej grodzy w korycie rzeki, bezpośrednio po odgrózeniu strefy prac (przed odpompowaniem wody), pod nadzorem ichtiologa, należy:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) odłowić ryby i minogi b) podczas elektropołowu zwrócić szczególną uwagę na odłowienie larw minoga strumieniowego <i>Lampetra planeri</i> z zasiedlanych przez nie nanosów mułu i detrytusów oraz osobników głowacza białopłetwego <i>Cottus gobio</i> i głowacza przęgopłetwego <i>Cottus poecilopus</i>, wykorzystujących kryjówki pod kamieniami i w płatach gęstej roślinności wodnej, c) w czasie odłowów zbierać także zaobserwowane większe bezkręgowce, d) odłowione organizmy przenosić w inną część koryta, poza rejonem objętym pracami w górze rzeki. Transport powinien odbywać się możliwie szybko (po każdym z powtarzanych elektropołowów), w odpowiednich pojemnikach z napowietrzaną wodą lub rękawach foliowych z wodą i tlenem i możliwie niskiej temperaturze e) analogiczny odłów ryb i minogów należy wykonać bezpośrednio przed rozpoczęciem prac na odcinkach, gdzie przewidziano usuwanie namulisk i odsypów żwiru, <p>W przypadku stwierdzenia gatunków obcych wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom</p>	wypełnia Wykonawca	Wykonawca

LP.	Zagadnienie	Miejsce	Treść warunku dla robót ratunkowych i interwencyjnych prowadzonych po 15.09.2024 r. Działania łagodzące i monitoringowe	Efekt realizacji i ewentualne rekomendacje na kolejne okresy	Podmiot odpowiedzialny
			rodzimy lub siedlisk przyrodniczym, (Dz.U. 2011 r. nr 210 poz. 1260) – np. czebaczek amurski – <i>Pseudorasbora parva</i> nie wolno wprowadzać ich ponownie do rzeki (powinny zostać w sposób humanitarny uśmiercone) Działanie realizować pod nadzorem eksperta ichtiologa.		
46.	Ochrona ichtiofauny	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	Eliminacja obcych i inwazyjnych gatunków ryb W przypadku stwierdzenia gatunków obcych (w trakcie prowadzonych odłowów) wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedlisk przyrodniczym, (Dz. U. 2011, nr 210, poz. 1260) – np. czebaczek amurski <i>Pseudorasbora parva</i> – nie wolno wprowadzać ich ponownie do rzeki (powinny zostać w sposób humanitarny uśmiercone). Działanie realizować pod nadzorem eksperta ichtiologa.	wypełnia Wykonawca	Wykonawca
47.	Ochrona przyrody ożywionej	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	Zabezpieczenie płatów siedlisk przyrodniczych Płaty siedlisk przyrodniczych występujące na terenach przylegających do obszarów robót, ale nieprzeznaczone do usunięcia (zgodnie z dokumentacją projektową), należy w widoczny sposób oznakować, a także skutecznie zabezpieczyć przed zniszczeniem pod nadzorem eksperta fitosocjologa (przed rozpoczęciem robót).	wypełnia Wykonawca	Wykonawca
48.	Ochrona przyrody ożywionej	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	Wyprzedzająca kontrola obiektów pod kątem występowania ptaków i nietoperzy Bezpośrednio przed przystąpieniem do prac w obrębie istniejących murów oporowych oraz kładek i mostów należy wykonać kontrolę tych obiektów pod kątem występowania gniazd ptaków i schronień	wypełnia Wykonawca	Wykonawca

LP.	Zagadnienie	Miejsce	Treść warunku dla robót ratunkowych i interwencyjnych prowadzonych po 15.09.2024 r. Działania łagodzące i monitoringowe	Efekt realizacji i ewentualne rekomendacje na kolejne okresy	Podmiot odpowiedzialny
			nietoperzy. W przypadku stwierdzenia, gniazd ptaków i schronień nietoperzy w obrębie planowanych do objęcia robotami obiektów prace wykonać według zaleceń oraz pod bieżącym nadzorem eksperta ornitologa i/lub chiropterologa.		
49.	Ochrona przyrody ożywionej	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	Ochrona miejsc migracji płazów W przypadku rozpoznania w okresie i w obszarach prowadzenia robót wzmożonej migracji płazów należy takie obszary odpowiednio zabezpieczyć w celu ograniczenia śmiertelności płazów mogącej wynikać z prowadzenia robót.	wypełnia Wykonawca	Wykonawca
50.	Ochrona ekosystemu rzeki	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	Zakaz stosowania umocnień stanowiących zagrożenie dla zwierząt Nie stosować materacy siatkowo-kamiennych ani koszy gabionowych.	wypełnia Wykonawca	Wykonawca
51.	Ochrona ekosystemu rzeki	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	Utworzenie mikrosiedlisk dla ryb w korycie rzek Z obszarów nieobjętych pracami nie usuwać z koryta cieku głazów ani kamieni. W uregulowanych, jednorodnych fragmentach koryta rzeczno należy wprowadzić rozwiązania zwiększające różnorodność siedlisk, np. wprowadzić głazy i duże kamienie o średnicy 30-50 cm w grupach 3-5 szt., pełniące funkcję schronów dla ryb.	wypełnia Wykonawca	Wykonawca
11 - WYMAGANIA DOTYCZĄCE OCHRONY ZABYTKÓW KULTURY					
52.	Ochrona wartości archeologicznych	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	Działania w obrębie ujawnionych stanowisk archeologicznych	wypełnia Wykonawca	Wykonawca

LP.	Zagadnienie	Miejsce	Treść warunku dla robót ratunkowych i interwencyjnych prowadzonych po 15.09.2024 r. Działania tagodzące i monitoringowe	Efekt realizacji i ewentualne rekomendacje na kolejne okresy	Podmiot odpowiedzialny
			Przez cały okres realizacji Zadania Wykonawca zapewni udział zespołu ekspertów archeologów (nadzór archeologiczny). Działania zespołu archeologów służą odpowiedniemu zabezpieczeniu i usunięciu cennych przedmiotów i innych elementów substancji zabytkowej z obszaru robót i umożliwiają wykonanie właściwych prac. W zależności od potrzeb, zespół ekspertów archeologów może składać się z jednej lub więcej osób, posiadających odpowiednie uprawnienia branżowe. Skład personalny zespołu ekspertów archeologów wymaga akceptacji Inżyniera. Przed rozpoczęciem robót Wykonawca przedstawi do akceptacji Inżyniera <i>Szczegółowy Plan Zapewnienia Jakości</i> w zakresie działań zespołu ekspertów archeologów.		
53.	Ogólne ustalenia dotyczące ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	Zasady postępowania w przypadku odkrycia zabytków ruchomych lub stanowisk archeologicznych Jeśli Wykonawca w trakcie prowadzenia robót budowlanych lub ziemnych, odkrył przedmiot, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem, jest zobowiązany wstrzymać wszelkie roboty mogące uszkodzić lub zniszczyć odkryte przedmioty, zabezpieczyć, przy użyciu dostępnych środków, ten przedmiot i miejsce odkrycia, niezwłocznie zawiadomić o tym Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, a jeśli nie jest to możliwe, właściwego terytorialnie wójta lub burmistrza. Wykonawca jednocześnie powiadamia w powyższym zakresie Inżyniera.	wypełnia Wykonawca	Wykonawca
54.	Ogólne ustalenia dotyczące ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	Uzyskanie zezwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków W celu realizacji działań określonych w poz. 74 i 75 związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego i zabytków, Wykonawca, w razie zaistnienia takiej potrzeby, uzyska także na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez Zamawiającego, zezwolenie	wypełnia Wykonawca	Wykonawca

LP.	Zagadnienie	Miejsce	Treść warunku dla robót ratunkowych i interwencyjnych prowadzonych po 15.09.2024 r. Działania łagodzące i monitoringowe	Efekt realizacji i ewentualne rekomendacje na kolejne okresy	Podmiot odpowiedzialny
			Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (WKZ) na prowadzenie ratowniczych badań archeologicznych.		
12 - WYMAGANIA DOTYCZĄCE OCHRONY ZDROWIA I BEZPIECZEŃSTWA LUDZI					
55.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	Odpowiednie składowanie materiałów budowlanych Materiały wykorzystywane do prac budowlanych należy składować w sposób zabezpieczający je przed zniszczeniem i w sposób niezagrażający bezpieczeństwu środowiska, ludzi i mienia.	wypełnia Wykonawca	Wykonawca
56.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	Zapewnienie warunków bezpieczeństwa w trakcie prowadzenia robót Praca maszyn, urządzeń i innego sprzętu musi być prowadzona w sposób niezagrażający bezpieczeństwu środowiska ludzi i mienia, wykluczający możliwość wywrócenia, zsunienia lub stoczenie się sprzętu i maszyn.	wypełnia Wykonawca	Wykonawca
57.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	Zapewnienie zdrowia i bezpieczeństwa ludzi, w tym w zakresie ochrony przeciwpożarowej Wykonawca będzie realizował roboty, zgodnie z zapisami planu BIOZ. Wymagania w zakresie ochrony przeciwpożarowej ujęte w BIOZ powinny obejmować również zakaz palenia ognisk oraz spalania materiałów łatwopalnych w obrębie obszaru realizacji Zadania.	wypełnia Wykonawca	Wykonawca
58.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	Opracowanie i aktualizacja dokumentów związanych z bezpieczeństwem ludzi, mienia i środowiska w obszarze realizacji Zadania a) W związku z ryzykiem wystąpienia powodzi Wykonawca opracuje i przedstawi do akceptacji Inżyniera dokument pn.:	wypełnia Wykonawca	Wykonawca

LP.	Zagadnienie	Miejsce	<p>Treść warunku dla robót ratunkowych i interwencyjnych prowadzonych po 15.09.2024 r.</p> <p>Działania tagodzące i monitoringowe</p>	Efekt realizacji i ewentualne rekomendacje na kolejne okresy	Podmiot odpowiedzialny
			<p>Plan ochrony przeciwpowodziowej terenu budowy, który uwzględni lokalne uwarunkowania hydrologiczne i meteorologiczne w okolicach terenu budowy. W przypadku wystąpienia powodzi Wykonawca będzie postępował zgodnie z procedurami opisanymi w ww. dokumencie,</p> <p>b) Wykonawca opracuje i przedstawi do akceptacji Inżyniera dokument pn.: <i>Projekt organizacji placu budowy</i>, który zawierać będzie m.in. elementy takie jak: lokalizacja zaplecza budowy, zagospodarowanie zaplecza budowy, zabezpieczenie zaplecza budowy, drogi technologiczne, ochrona środowiska na zapleczu budowy,</p> <p>c) Wykonawca opracuje i przedstawi do akceptacji Inżyniera dokument pn.: <i>Plan zapewnienia jakości</i>, który zawierać będzie m.in. elementy takie jak: organizacja wykonania robót, organizacja ruchu na budowie wraz z oznakowaniem robót, BHP i ochrona środowiska, wykaz zespołów roboczych, zakres obowiązków kluczowego personelu, kontrola jakości, badania laboratoryjne,</p> <p>d) Wykonawca opracuje i przedstawi do akceptacji Inżyniera dokument pn.: <i>Plan postępowania w przypadku niekontrolowanej emisji (wycieku) substancji ropopochodnych</i>, który powinien zawierać między innymi elementy dotyczące trybu postępowania w przypadku rozlewu substancji chemicznych i ropopochodnych,</p> <p>e) Wykonawca opracuje i przedstawi do akceptacji Inżyniera dokument pn.: <i>Strategie Zarządzania i Plany Wdrażania ES (strategie zarządzania i plany wdrażania dot. ryzyka środowiskowego, społecznego, zdrowotnego i bezpieczeństwa)</i>, który zawiera m.in. elementy takie jak: opis działań podejmowanych w celu zarządzania ryzykami, opis wykorzystywanych materiałów, sprzętu, opis procesów zarządzania itp., które będą realizowane przez Wykonawcę i jego podwykonawców w celu minimalizacji ryzyk,</p>		

<i>LP.</i>	<i>Zagadnienie</i>	<i>Miejsce</i>	<i>Treść warunku dla robót ratunkowych i interwencyjnych prowadzonych po 15.09.2024 r.</i> <i>Działania łagodzące i monitoringowe</i>	<i>Efekt realizacji i ewentualne rekomendacje na kolejne okresy</i>	<i>Podmiot odpowiedzialny</i>
			Wykonawca w zależności od potrzeb będzie aktualizował opracowany na etapie Oferty Kodeks Postępowania ES Personelu Wykonawcy (Kodeks Postępowania) zapewniający wdrożenia środków mających na celu zaradzenie zagrożeniom środowiskowym i społecznym związanym z realizacją Zadania, w tym ryzyku wykorzystywania seksualnego, niegodziwego traktowania w celach seksualnych i molestowania seksualnego), który zawiera m.in. zobowiązania Wykonawcy w szczególności w zakresie ochrony środowiska, spraw społecznych, zdrowia i bezpieczeństwa.		
59.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi.	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	<p>Zasady powiadamiania o sytuacjach kryzysowych</p> <p>W przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej (innej niż powódź), wypadku, większej awarii itp., Wykonawca zobowiązany jest podjąć następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) bezzwłocznie powiadomić odpowiednie służby (Straż Pożarną, Pogotowie Ratunkowe, Policję, itp.); b) do czasu przyjazdu odpowiednich służb wykonywać niezbędne czynności ograniczające ryzyko strat w personelu, majątku i środowisku (w miarę możliwości uzgodnione z odpowiednimi służbami); c) powiadomić Inżyniera, Zamawiającego oraz BKP OPDOW; d) po przyjeździe odpowiednich służb postępować ściśle według ich zaleceń i instrukcji, <p>procedura współdziałania i informowania stron kontraktu zostanie opisana w Instrukcji dla Wykonawcy, przekazanej przez Inżyniera Wykonawcy przed rozpoczęciem robót. Wskazana instrukcja uwzględniać będzie dane teleadresowe (w tym poczty elektronicznej) z uwzględnieniem stanu osobowego Struktury Inżyniera, Wykonawcy i JRP przypisanej do realizacji Kontraktu.</p>	wypełnia Wykonawca	Wykonawca
60.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	<p>Wyznaczenie i odpowiednie oznaczenie stref niebezpiecznych</p> <p>W obrębie obszaru realizacji Zadania, z udziałem eksperta ds. BHP, Wykonawca zobowiązany jest wyznaczyć strefy niebezpieczne,</p>	wypełnia Wykonawca	Wykonawca

LP.	Zagadnienie	Miejsce	Treść warunku dla robót ratunkowych i interwencyjnych prowadzonych po 15.09.2024 r. Działania łagodzące i monitoringowe	Efekt realizacji i ewentualne rekomendacje na kolejne okresy	Podmiot odpowiedzialny
			stwarzające zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi oraz oznakować te strefy przy pomocy tablic ostrzegawczych i dodatkowo zabezpieczyć przed wstępem na ich teren osób nieuprawnionych.		
61.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	Wymóg właściwego zabezpieczenia i oznakowania obszaru robót Wykonawca zobowiązany jest do zabezpieczenia i oznakowania terenu budowy. Eksperti Wykonawcy ds. BHP będą odpowiedzialni za zapewnienie właściwego oznaczenia terenu budowy zgodnie z obowiązującym prawem. Oznakowanie to będzie regularnie kontrolowane, w przypadku zniszczenia lub kradzieży oznakowania Wykonawca niezwłocznie je odtworzy lub uzupełni.	wypełnia Wykonawca	Wykonawca
62.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	Zapewnienie odpowiednich warunków widoczności W przypadku konieczności realizacji prac po zmroku oraz w warunkach ograniczonej widoczności Wykonawca zapewni źródła oświetlenia umożliwiające uzyskanie odpowiedniego dla warunków pracy natężenia światła. Wykonawca zapewni stałe warunki widoczności w dzień i w nocy elementów zabezpieczenia i oznakowania terenu budowy – barier i znaków, dla których jest to nieodzowne ze względów bezpieczeństwa.	wypełnia Wykonawca	Wykonawca
63.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	Zasady profilaktyki chorób typu HIV-AIDS i innych chorób zakaźnych w tym np. COVID 19 Wykonawca, poprzez zatwierdzonego dostawcę usług, przeprowadzi szkolenia i wdroży program podnoszenia świadomości w zakresie rozpoznawania chorób typu HIV-AIDS oraz podejmie wszelkie inne środki, aby zmniejszyć ryzyko przeniesienia wirusa HIV pomiędzy i wśród personelu Wykonawcy i społeczności lokalnej. Działania te należy wykonać zgodnie z warunkami określonymi w Dokumentach Przetargowych kontraktu (część Warunki Ogólne,	wypełnia Wykonawca	Wykonawca

LP.	Zagadnienie	Miejsce	Treść warunku dla robót ratunkowych i interwencyjnych prowadzonych po 15.09.2024 r. <i>Działania łagodzące i monitoringowe</i>	Efekt realizacji i ewentualne rekomendacje na kolejne okresy	Podmiot odpowiedzialny
			<i>klauzula 6.7).</i> Szkolenia uwzględniaty będą również inne choroby zakaźne (np. COVID 19).		
64.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	<p>Nadzór saperski na obszarze realizacji Zadania</p> <p>W celu minimalizacji ryzyka związanego z możliwością występowania na obszarze realizacji Zadania przedmiotów niebezpiecznych pochodzenia wojskowego, Wykonawca zapewni:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) przed rozpoczęciem robót – przeprowadzenie rozpoznania obszarów realizacji Zadania pod kątem obecności niewybuchów i niewypałów (raport z wynikami ww. rozpoznania saperskiego należy przedłożyć do Inżyniera), b) w trakcie prowadzenia robót ziemnych – nadzór saperski nad robotami (prowadzony przez zespół nadzoru saperskiego Wykonawcy), polegający na bieżącym sprawdzaniu i oczyszczaniu obszaru realizacji Zadania z przedmiotów niebezpiecznych pochodzenia wojskowego wraz z ich utylizacją; c) w przypadku znalezienia na obszarze realizacji Zadania przedmiotów niebezpiecznych pochodzenia wojskowego – wdrożenie procedur opisanych w poz. 86. 	wypełnia Wykonawca	Wykonawca
65.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	<p>Zasady postępowania z niewybuchami lub niewypałami</p> <p>W przypadku znalezienia przedmiotów potencjalnie niebezpiecznych pochodzenia wojskowego należy:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) natychmiast przerwać prace, b) ewakuować osoby i sprzęt z obszaru wokół znaleziska i zabezpieczyć przed dostępem osób niepowołanych, 	wypełnia Wykonawca	Wykonawca

LP.	Zagadnienie	Miejsce	Treść warunku dla robót ratunkowych i interwencyjnych prowadzonych po 15.09.2024 r. Działania łagodzące i monitoringowe	Efekt realizacji i ewentualne rekomendacje na kolejne okresy	Podmiot odpowiedzialny
			<p>c) niezwłocznie powiadomić nadzór saperski i Policję, a następnie postępować zgodnie z uzyskanymi od nich zaleceniami,</p> <p>d) powiadomić Inżyniera i Zamawiającego,</p> <p>kategorycznie nie wolno, przed przyjazdem nadzoru saperskiego Wykonawcy lub wojskowego patrolu rozminowania, znalezionych przedmiotów potencjalnie niebezpiecznych pochodzenia wojskowego podnosić, odkopywać, zakopywać, przenosić, wrzucać do ognia lub wody, itp.</p>		
66.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	<p>Zasady postępowania w przypadku wystąpienia wód wezbraniowych i powodziowych</p> <p>a) przed rozpoczęciem prac należy sporządzić Plan ochrony przeciwpowodziowej Ternu Budowy na wypadek wezbrania powodziowego, plan ten musi być zatwierdzony przez Inżyniera,</p> <p>b) zaplecza budowy należy zlokalizować:</p> <ul style="list-style-type: none"> poza zasięgiem wód powodziowych o prawdop. 10%, (tzw. woda dziesięcioletnia); w odległości nie mniejszej niż 50m od wód i miejsc podmokłych (dotyczy zapleczy budowy), <p>c) należy powołać Komitet Przeciwpowodziowy budowy, w którego skład wejdzie personel inżynieryjno-techniczny,</p> <p>d) należy prowadzić stały monitoring informacji o stanach wód i prognozowanych opadach,</p> <p>e) należy prowadzić stałą ocenę stanu ochrony przed powodzią w odniesieniu do istniejącej budowy oraz kontrolować stan gotowości organizacyjnej, środków i sprzętu do zabezpieczenia przed powodzią pracowników, terenu i zaplecza budowy,</p>	wypełnia Wykonawca	Wykonawca

LP.	Zagadnienie	Miejsce	Treść warunku dla robót ratunkowych i interwencyjnych prowadzonych po 15.09.2024 r. Działania łagodzące i monitoringowe	Efekt realizacji i ewentualne rekomendacje na kolejne okresy	Podmiot odpowiedzialny
			w przypadku prognozowanych wysokich stanów wód na rzekach i potokach należy zabezpieczyć plac budowy przed negatywnymi skutkami przepływu wód powierzchniowych i dokonać ewakuacji ludzi, sprzętu i materiałów, stosownie do rozmiaru zagrożenia.		
13 - WYMAGANIA DOTYCZĄCE PERSONELU WYKONAWCY ZAANGAŻOWANEGO W REALIZACJĘ PZŚ					
67.	Wdrożenie i raportowanie realizacji PZŚ	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	Przeszkolenie kadry Wykonawcy w zakresie realizacji PZŚ Wykonawca odpowiada za przeprowadzenie szkolenia (zakończonego testem sprawdzającym wiedzę uczestników) z zasad i warunków PZŚ oraz wskazań ochronnych w trakcie realizacji budowy dla swojej kadry kierowniczej i inżynierjno-technicznej nadzorującej budowę, które powinien przygotować przy pomocy swojego zespołu ekspertów środowiskowych. Pracownicy Wykonawcy, którzy będą mieć do czynienia z paliwami i innymi substancjami ropopochodnymi oraz pozostałymi substancjami szkodliwymi dla zdrowia i środowiska powinni zostać przeszkoleni z zasad ochrony środowiska gruntowo-wodnego i stosowania środków jego ochrony, w tym użycia sorbentów. W raportach miesięcznych przedkładanych do Inżyniera Wykonawca będzie przekazywał informację na temat stanu przeszkolenia personelu Wykonawcy w zakresie warunków PZŚ w bieżącym okresie sprawozdawczym.	wypełnia Wykonawca	Wykonawca
68.	Wdrażanie i raportowanie realizacji PZŚ	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	Wyznaczenie koordynatora ds. PZŚ w zespole Wykonawcy W zespole Wykonawcy zostanie wyznaczona osoba koordynująca i nadzorująca działania związane z realizacją PZŚ. Do obowiązków tej osoby będzie należeć m.in.: a) nadzór nad wdrażaniem poszczególnych warunków PZŚ w kolejnych etapach realizacji Zadania; b) bieżące monitorowanie stanu wdrażania poszczególnych warunków z Załączników 1 i 2 PZŚ na obszarze realizacji Zadania;	wypełnia Wykonawca	Wykonawca

LP.	Zagadnienie	Miejsce	Treść warunku dla robót ratunkowych i interwencyjnych prowadzonych po 15.09.2024 r. Działania łagodzące i monitoringowe	Efekt realizacji i ewentualne rekomendacje na kolejne okresy	Podmiot odpowiedzialny
			<p>c) bieżące informowanie kierownictwa zespołu Wykonawcy o obowiązkach wynikających z PZŚ na danym etapie robót, a także o problemach w zakresie realizacji PZŚ;</p> <p>d) współpraca z pozostałą częścią zespołu Wykonawcy (w tym z zespołem przyrodników, zespołem ekspertów archeologów Wykonawcy, zespołem nadzoru saperskiego Wykonawcy, specjalistami ds. nadzoru BHP) w zakresie zapewnienia odpowiedniej realizacji PZŚ;</p> <p>e) raportowanie realizacji PZŚ;</p> <p>f) współpraca z osobami odpowiedzialnymi za wdrożenie PZŚ w zespole Inżyniera i Zamawiającego;</p> <p>Zaangażowanie ww. eksperta w ramach prac na innych zadaniach Projektu OPDOW ani na jakichkolwiek innych przedsięwzięciach nie może ograniczać jego dyspozycyjności na rzecz niniejszego Zadania. Osoba wyznaczona do sprawowania ww. funkcji wymaga akceptacji Inżyniera.</p>		
69.	Ochrona zasobów przyrody ożywionej	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	<p>Bieżący nadzór przyrodniczy na etapie realizacji prac</p> <p>Prace prowadzić pod bieżącym nadzorem przyrodniczym specjalistów: botanika – fitosocjologa (siedliska przyrodnicze i chronione gatunki roślin, w tym mszaki), dendrologa (zasady pielęgnacji i zabezpieczania drzew), entomologa (chronione gatunki bezkręgowców, makrozoobentos), ichtiologa (ryby i minogi), herpetologa (płazy i gady), ornitologa (ptaki), chiropterologa (niecierperze), teriologa (ssaki inne niż nietoperze).</p> <p>Ekspert ci będą zaangażowani w realizację wybranych działań łagodzących i monitoringowych określonych w PZŚ, a w szczególności:</p> <p>a) działań łagodzących wymienionych w załączniku 1 PZŚ,</p> <p>b) działań monitoringowych wymienionych w załączniku 2 PZŚ.</p>	wypełnia Wykonawca	Wykonawca

LP.	Zagadnienie	Miejsce	Treść warunku dla robót ratunkowych i interwencyjnych prowadzonych po 15.09.2024 r. Działania łagodzące i monitoringowe	Efekt realizacji i ewentualne rekomendacje na kolejne okresy	Podmiot odpowiedzialny
			<p>Zaangażowanie ww. ekspertów w ramach prac na innych zadaniach Projektu OPDOW ani na jakichkolwiek innych przedsięwzięciach nie może ograniczać ich dyspozycyjności na rzecz niniejszego Zadania. Skład personalny zespołu nadzoru przyrodniczego Wykonawcy wymaga akceptacji Inżyniera.</p> <p>Jeden członek zespołu ekspertów środowiskowych może reprezentować najwyżej dwie specjalizacje przyrodnicze.</p>		
70.	Wdrażanie realizacji PZŚ	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	<p>Zapewnienie zespołu ekspertów archeologów</p> <p>Przez cały okres realizacji Zadania Wykonawca zapewni udział zespołu ekspertów archeologów. Ekspersi ci zaangażowani będą w realizację wybranych działań łagodzących określonych w PZŚ. Członkowie zespołu ekspertów archeologów muszą posiadać odpowiednie uprawnienia branżowe. Skład personalny zespołu ekspertów archeologów wymaga akceptacji Inżyniera.</p> <p>Przed rozpoczęciem robót Wykonawca przedstawi do akceptacji Inżyniera <i>Plan zapewnienia jakości</i> w zakresie działań zespołu ekspertów archeologów.</p>	wypełnia Wykonawca	Wykonawca
71.	Wdrażanie realizacji PZŚ	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	<p>Zapewnienie zespołu ekspertów ds. BHP</p> <p>Przez cały okres realizacji Zadania Wykonawca zapewni udział ekspertów ds. BHP. Ekspersi ci zaangażowani będą w bieżący nadzór, wdrażanie oraz kontrolę przestrzegania przepisów i zasad odnoszących się do bezpieczeństwa i higieny pracy. Członkowie zespołu ekspertów ds. BHP muszą posiadać odpowiednie uprawnienia branżowe, zgodne z polskimi przepisami prawa pracy. Skład personalny zespołu ekspertów ds. BHP wymaga akceptacji Inżyniera.</p> <p>Przed rozpoczęciem robót Wykonawca przedstawi do akceptacji Inżyniera <i>Plan zapewnienia jakości</i> w zakresie działań zespołu ekspertów ds. BHP. Przed rozpoczęciem prac, nadzór BHP Wykonawcy przeprowadzi dedykowane szkolenie dla personelu Wykonawcy z</p>	wypełnia Wykonawca	Wykonawca

LP.	Zagadnienie	Miejsce	Treść warunku dla robót ratunkowych i interwencyjnych prowadzonych po 15.09.2024 r. Działania łagodzące i monitoringowe	Efekt realizacji i ewentualne rekomendacje na kolejne okresy	Podmiot odpowiedzialny
			zakresu bezpieczeństwa pracy i zagrożenia wypadkowego podczas realizacji Zadania.		
72.	Wdrażanie realizacji PZŚ	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	<p>Zapewnienie zespołu nadzoru saperskiego</p> <p>Przez cały okres realizacji Zadania Wykonawca zapewni udział zespołu nadzoru saperskiego. Zespół ten zaangażowany będzie w realizację wybranych działań łagodzących określonych w PZŚ. Ekspersi zespołu nadzoru saperskiego muszą posiadać odpowiednie uprawnienia branżowe. Skład personalny zespołu nadzoru saperskiego wymaga akceptacji Inżyniera.</p> <p>Przed rozpoczęciem robót Wykonawca przedstawi do akceptacji Inżyniera <i>Plan zapewnienia jakości</i> w zakresie działań zespołu ekspertów nadzoru saperskiego.</p>	wypełnia Wykonawca	Wykonawca
73.	Wdrażanie realizacji PZŚ	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	<p>Sprawozdania zespołu ekspertów środowiskowych Wykonawcy</p> <p>Zespół ekspertów środowiskowych Wykonawcy prowadzi sprawozdawczość obejmującą:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) sporządzanie okresowych raportów (miesięcznych, kwartalnych i raportu końcowego) z realizacji warunków określonych w PZŚ; b) raporty miesięczne składane będą w formie listy sprawdzającej wraz z niezbędnymi załącznikami, w tym ze sprawozdaniami z realizacji nadzoru środowiskowego; <p>ew. inne sprawozdania i raporty związane z wdrażaniem działań określonych w PZŚ polecone do wykonania przez Inżyniera, ww. raporty składane będą do Inżyniera.</p>	wypełnia Wykonawca	Wykonawca

LP.	Zagadnienie	Miejsce	Treść warunku dla robót ratunkowych i interwencyjnych prowadzonych po 15.09.2024 r. Działania łagodzące i monitoringowe	Efekt realizacji i ewentualne rekomendacje na kolejne okresy	Podmiot odpowiedzialny
14 – WYMAGANIA DOTYCZĄCE RAPORTOWANIA REALIZACJI PZŚ					
74.	Wdrażanie realizacji PZŚ	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	<p>Raportowanie stanu realizacji PZŚ w raportach miesięcznych</p> <p>W okresie realizacji Zadania Wykonawca będzie przedkładał Inżynierowi comiesięczne raporty z realizacji warunków określonych w PZŚ (w formie listy sprawdzającej wraz z niezbędnymi załącznikami, w tym ze sprawozdaniami z realizacji nadzoru przyrodniczego). Szablon ww. raportu (listy sprawdzającej) wymaga akceptacji Inżyniera. W zależności od okoliczności, Inżynier może zażądać od Wykonawcy przedstawiania dodatkowych raportów, dotyczących m.in. zaistniałych sytuacji kryzysowych, realizacji wybranych pozycji PZŚ i in.</p>	wypełnia Wykonawca	Wykonawca
75.	Okresowe narady dotyczące wdrażania działań łagodzących i monitoringowych	Biuro Wykonawcy/ biuro Inżyniera/biu-ro Zamawiającego	<p>Omawianie wdrażania PZŚ podczas spotkań roboczych i na Radach Budowy</p> <p>W okresie realizacji zadań wynikających z PZŚ odbywać się będą comiesięczne spotkania zespołów JRP, Inżyniera oraz Wykonawcy w celu omówienia i kontroli wdrażania działań łagodzących i monitoringowych.</p> <p>Protokół ze spotkań dot. wdrażania PZŚ opracowywać będzie ekspert ds. środowiska w Zespole Inżyniera. Protokół zostanie przekazany JRP i Wykonawcy i stanowić będzie załącznik do raportu miesięcznego Inżyniera dot. realizacji działań określonych w PZŚ.</p> <p>Niezależnie od powyższego, aktualne wymagania i problemy związane z wdrażaniem PZŚ będą omawiane podczas Rad Budowy.</p>	wypełnia Wykonawca	JRP (Zamawiający), Zespół Inżyniera oraz Wykonawca (co najmniej – Koordynator ds. PZŚ, Kierownik budowy)
15 - SZCZEGÓLNE WYMAGANIA POLITYK ES BANKU ŚWIATOWEGO					
76.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi. Ochrona wód.	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	Kodeks postępowania ES	wypełnia Wykonawca	Wykonawca

LP.	Zagadnienie	Miejsce	Treść warunku dla robót ratunkowych i interwencyjnych prowadzonych po 15.09.2024 r. Działania łagodzące i monitoringowe	Efekt realizacji i ewentualne rekomendacje na kolejne okresy	Podmiot odpowiedzialny
	Ochrona zasobów przyrodniczych.		Wykonawca podejmie wszelkie niezbędne środki, aby zapewnić, że personel Wykonawcy został poinformowany o Kodeksie postępowania ES, przedłożonym wraz z ofertą i opisanym w punkcie 6.13 tekstu PZŚ, w tym o określonych zachowaniach, które są zabronione, i że rozumie konsekwencje zaangażowania się w takie zabronione zachowania. Wykonawca dopilnuje również, aby Kodeks Postępowania ES był w sposób widoczny zaprezentowany w miejscach przebywania personelu Wykonawcy. Warunek dotyczy Wykonawcy i jego personelu, niezależnie od prawnej formy współpracy i odpowiednio Podwykonawców i ich personelu.		
77.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi.	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	Przeciwdziałanie molestowaniu seksualnemu i mobbingowi Wykonawca ma obowiązek zapewnić takie warunki podczas realizacji Kontraktu, aby nie dopuścić do przypadków mobbingu i molestowania seksualnego w stosunku do swojego personelu i Podwykonawców, a także innych osób (zarówno związanych z realizacją Kontraktu, jak i osób postronnych).	wypełnia Wykonawca	Wykonawca
78.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi.	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	Podnoszenie świadomości w zakresie przeciwdziałania molestowaniu seksualnemu i mobbingowi Wykonawca, poprzez zatwierdzonego dostawcę usług, posiadającego odpowiednie kwalifikacje, przeprowadzi szkolenia i wdroży program podnoszenia świadomości w zakresie przeciwdziałania molestowaniu seksualnemu i mobbingowi. Działania te będą prowadzone w trakcie całego okresu obowiązywania Kontraktu w tym w okresie zgłaszania wad przynajmniej co drugi miesiąc. Będą one mieć formę kampanii informacyjnych, edukacyjnych i uświadamiających.	wypełnia Wykonawca	Wykonawca
79.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi.	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	Zgłaszanie przypadków molestowania seksualnego i mobbingu	wypełnia Wykonawca	Wykonawca

LP.	Zagadnienie	Miejsce	Treść warunku dla robót ratunkowych i interwencyjnych prowadzonych po 15.09.2024 r. Działania tagodzące i monitoringowe	Efekt realizacji i ewentualne rekomendacje na kolejne okresy	Podmiot odpowiedzialny
			Obowiązkiem Wykonawcy jest bezzwłoczne informowanie Konsultanta o wszystkich przypadkach zgłoszonych i podejrzeniach dotyczących molestowania seksualnego i mobbingu. Wszystkie przypadki zgłoszonych i podejrzeniach dotyczących molestowania seksualnego i mobbingu winny zostać wpisane do rejestru skarg i wniosków prowadzonego przez Wykonawcę. W przypadku stwierdzenia mobbingu lub molestowania seksualnego obowiązkiem Wykonawcy jest podjęcie działań dążących do natychmiastowego zakończenia takich zachowań oraz wyciągnięcie wszelkich przewidzianych prawem konsekwencji wobec sprawców tych zachowań. Wykonawca ma również obowiązek udzielenia wszelkiej niezbędnej pomocy i wsparcia ofiarom tych zachowań.		
80.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi.	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	Zapewnienie możliwości składania skarg i wniosków przez pracowników zatrudnionych przy realizacji Zadania Wykonawca poinformuje wszystkie osoby zatrudnione na budowie o możliwości składania skarg na warunki pracy i płacy oraz doręczy ulotkę informacyjną z niezbędnymi informacjami dotyczącymi zgłaszania skarg i wniosków, w której zapewni o braku reperkusji dla osoby zgłaszającej problem. Zasady postępowania opisane w ww. ulotce nie mogą stać w sprzeczności ze wskazówkami podanymi w dokumencie pt. „Mechanizmy dochodzenia roszczeń” („Grievance redress mechanisms”) opublikowanym w serwisie internetowym Banku Światowego ² . Treść ww. ulotki zostanie uzgodniona z Inżynierem. Wykonawca zobowiązany jest także do prowadzenia rejestru skarg i wniosków.	wypełnia Wykonawca	Wykonawca

² <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/20119>; <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/12524>

<i>LP.</i>	<i>Zagadnienie</i>	<i>Miejsce</i>	<i>Treść warunku dla robót ratunkowych i interwencyjnych prowadzonych po 15.09.2024 r.</i> <i>Działania łagodzące i monitoringowe</i>	<i>Efekt realizacji i ewentualne rekomendacje na kolejne okresy</i>	<i>Podmiot odpowiedzialny</i>
81.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi.	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	<p>Zapewnienie bezwypadkowych warunków pracy</p> <p>Wykonawca zapewni w obszarze realizacji Zadania i poza obszarem realizacji Zadania (podczas czynności związanych z realizacją Zadania, np. podczas transportu) takie warunki, aby nie dopuścić do wypadków z udziałem osób związanych z realizacją Kontraktu, w tym personelu Wykonawcy, Inżyniera, Zamawiającego, Podwykonawców i in. oraz osób postronnych.</p> <p>W przypadku zaistnienia takich wypadków należy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bezzwłocznie zapewnić właściwe postępowanie z poszkodowanym; • zabezpieczyć miejsce zdarzenia; • jak najszybciej poinformować Inżyniera, Zamawiającego i BKP OPDOW o zdarzeniu i sposobie reakcji Wykonawcy na zdarzenie; <p>powiadomić odpowiednie służby i umożliwić ich dotarcie do miejsca zdarzenia.</p>	wypełnia Wykonawca	Wykonawca
82.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi.	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	<p>Warunki zatrudnienia pracowników młodocianych</p> <p>W związku z realizacją Kontraktu, Wykonawca może zatrudnić tylko takiego pracownika młodocianego, który ukończył 15 lat, ukończył co najmniej ośmioletnią szkołę podstawową i przedstawił świadectwo lekarskie stwierdzające, że praca danego rodzaju nie zagraża jego zdrowiu.</p> <p>Minimalny wiek dla pracownika uczestniczącego w pracach budowlanych oraz innych pracach stwarzających ryzyko dla zdrowia i bezpieczeństwa ludzi to 18 lat.</p>	wypełnia Wykonawca	Wykonawca
83.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi.	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	<p>Szkolenie personelu z zakresu BHP</p> <p>Przed rozpoczęciem prac, nadzór BHP Wykonawcy przeprowadzi dedykowane szkolenie dla personelu Wykonawcy z zakresu bezpieczeństwa pracy i zagrożenia wypadkowego podczas realizacji Zadania.</p>	wypełnia Wykonawca	Wykonawca

LP.	Zagadnienie	Miejsce	Treść warunku dla robót ratunkowych i interwencyjnych prowadzonych po 15.09.2024 r. Działania łagodzące i monitoringowe	Efekt realizacji i ewentualne rekomendacje na kolejne okresy	Podmiot odpowiedzialny
			W zespole Wykonawcy zostanie wyznaczona osoba, do której pracownicy w formie anonimowej lub imiennej mogą zgłaszać wszelkie sytuacje i zdarzenia związane z mobbingiem, dyskryminacją i innymi złymi stosunkami w trakcie wykonywania prac. Pracownicy zostaną również poinformowani o danych osobowych osoby do której można przekazywać wyżej opisane zgłoszenia i sposobie składania skarg.		
84.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi.	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	<p>Zapewnienie zgodnych z prawem i standardami warunków pracy</p> <p>Wykonawca ma obowiązek stosować i przestrzegać wszystkich obowiązujących w Polsce przepisów prawa pracy, w szczególności wszystkich zapisów Kodeksu Pracy oraz będzie postępował zgodnie z Kodeksem postępowania ES. W szczególności, poniższe zagadnienia winny znaleźć odzwierciedlenie w polityce zatrudnienia i regulaminie wynagrodzeń Wykonawcy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapewnienie równouprawnienia w wynagrodzeniu dla pracowników wykonujących tą samą pracę nie biorąc pod uwagę płci, orientacji seksualnej ani wieku; • zapewnienie, że osoby zatrudnione na Kontrakcie nie będą prześladowane oraz dyskryminowane ze względu na płeć, orientację seksualną oraz wiek; • zapewnienie, że Wykonawca stosownie do możliwości i warunków oraz polskich przepisów Kodeksu Pracy, zaspokoi bytowe i socjalne potrzeby pracowników w miejscu pracy; <p>zapewnienie, że Wykonawca zapewni ułatwienie pracownikom podnoszenie kwalifikacji zawodowych.</p>	wypełnia Wykonawca	Wykonawca
85.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi.	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	<p>Obowiązek przestrzegania wymagań i warunków w zakresie ES</p> <p>Wykonawca ma obowiązek stosować i przestrzegać wszystkich wymagań i warunków w zakresie polityk ES (dotyczących zagadnień środowiskowych, społecznych oraz bezpieczeństwa i higieny pracy) określonych w dokumentach:</p>	wypełnia Wykonawca	Wykonawca

LP.	Zagadnienie	Miejsce	Treść warunku dla robót ratunkowych i interwencyjnych prowadzonych po 15.09.2024 r. Działania tagodzące i monitoringowe	Efekt realizacji i ewentualne rekomendacje na kolejne okresy	Podmiot odpowiedzialny
			<p>a) dokumentach Kontraktu, w Politykach Operacyjnych i Procedurach Banku Światowego dotyczących ochrony środowiska i spraw społecznych (patrz opis w rozdziale 6 w tekście PZŚ),</p> <p>b) Wytycznych Banku Światowego dot. Ochrony Środowiska, Ochrony Zdrowia i Zasad Bezpieczeństwa (EHS Guidelines – patrz opis w rozdziale 6 w tekście PZŚ),</p> <p>c) Kodeksie postępowania ES opracowanym na etapie składania oferty przetargowej (patrz opis w rozdziale 6 w tekście PZŚ),</p> <p>d) dokumentach Wykonawcy wymienionych w poz. 79,</p> <p>e) wynikających z obowiązujących w Polsce przepisów aktów prawnych (w tym Kodeksu Pracy, Prawa Budowlanego i in.).</p> <p>Wymagania i warunki w zakresie ES określone ww. źródłach wobec Wykonawcy i jego personelu (niezależnie od prawnej formy współpracy) obowiązują również, w zakresie odpowiednim do aktualnej sytuacji, podwykonawców Wykonawcy oraz ich personel i podwykonawców.</p>		
16 - WYTYCZNE POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU OBOWIĄZYWANIA W TRAKCIE REALIZACJI ROBÓT STANU EPIDEMII LUB STANU ZAGROŻENIA EPIDEMICZNEGO					
86.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi	Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej	<p>W przypadku obowiązywania w trakcie realizacji robót stanu epidemii lub stanu zagrożenia epidemicznego Wykonawca zobowiązany jest:</p> <p>a) do zapewnienia osobom przebywającym na Placu budowy wszystkich niezbędnych środków ostrożności w celu zachowania zdrowia i bezpieczeństwa pracowników fizycznych, Personelu Wykonawcy, w zakresie opisanym w Warunkach Kontraktu, w szczególności w zakresie wprowadzenia odpowiednich środków w celu uniknięcia lub zminimalizowania rozprzestrzeniania się chorób, w tym środków mających na celu uniknięcie lub minimalizację przenoszenia chorób zakaźnych, które mogą być związane z</p>	wypełnia Wykonawca	Wykonawca

LP.	Zagadnienie	Miejsce	Treść warunku dla robót ratunkowych i interwencyjnych prowadzonych po 15.09.2024 r. Działania tagodzące i monitoringowe	Efekt realizacji i ewentualne rekomendacje na kolejne okresy	Podmiot odpowiedzialny
			<p>napływem tymczasowej lub stałej siły roboczej, związanej z realizacją Kontraktu, w sposób określony w treści obowiązującego Prawa np. w wydawanych na podstawie art.46a ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1239 z późn. zm.) rozporządzeniach w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii,</p> <p>b) wyznaczyć osobę odpowiedzialną na Kontrakcie za sprawy związane z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy w okresie epidemii lub stanu zagrożenia epidemicznego,</p> <p>c) wdrażać odpowiednie zalecenia Banku Światowego oraz państwowych służb (sanitarnych i administracyjnych) obowiązujące na terenie Rzeczypospolitej Polskiej ,</p> <p>d) współpracować z Zamawiającym oraz Inżynierem, w szczególności przekazywać bieżące informacje dotyczące podjętych lub zaplanowanych środków ostrożności, w tym w zakresie odpowiedniego zabezpieczenia Placu Budowy przed dostępem osób nieupoważnionych, wprowadzonych procedur i odpowiedniej aktualizacji dokumentów opisanych w pkt. 6.13, w szczególności Planu BIOZ , Planu Gospodarki Odpadami, Projektu Organizacji Placu Budowy, Strategii Zarządzania i Planów Wdrażania ES,</p> <p>e) zorganizować akcję informacyjną (np. w formie umieszczonych na Placu budowy plakatów oraz instrukcji) dotyczących objawów i oznak zakażenia, rozprzestrzeniania się wirusa, sposobów ochrony (w tym np. regularnego mycia rąk)</p> <p>f) zorganizować, w bezpiecznej pod względem sanitarnym formie, szkolenia dla pracowników fizycznych, Personelu Wykonawcy co najmniej w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaktualizowanych procedur i dokumentów, • objawów i oznak COVID-19 (lub innej choroby zakaźnej zw. z wprowadzonym stanem epidemii/ zagrożenia epidemicznego), w tym w zakresie samodzielnego 		

LP.	Zagadnienie	Miejsce	Treść warunku dla robót ratunkowych i interwencyjnych prowadzonych po 15.09.2024 r. Działania łagodzące i monitoringowe	Efekt realizacji i ewentualne rekomendacje na kolejne okresy	Podmiot odpowiedzialny
			<p>monitorowania objawów, rozprzestrzeniania się wirusa ,dostępnych środków ochrony,</p> <ul style="list-style-type: none"> • postępowania w przypadku zauważenia objawów choroby u siebie i innych, • obowiązujących regulacji dotyczących kwarantanny pracowników oraz ich rodzin, wynagrodzenia za okres choroby izolacji lub kwarantanny, świadczenia opieki zdrowotnej, w tym transportu sanitarnego, wykonywanego w związku z przeciwdziałaniem zakażeniu, • obowiązujących procedur sygnalizacji naruszeń lub zgłaszania skarg przez pracowników, • postępowania z odpadami – np. maseczki, rękawiczki, płyny dezynfekcyjne i środki czyszczące. <p>W trakcie trwania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, w zakresie Prawem dozwolonym, przeprowadzanie szkoleń winno odbywać się za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej lub w formie samokształcenia.</p> <p>Powyższe zasady należy stosować w odpowiedni sposób w przypadku ogłoszenia na terenie Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii lub zagrożenia epidemicznego w zw. z inną chorobą zakaźną.</p>		